

Yoav Dotan

**LAWYERING FOR THE RULE OF LAW-
Government Lawyers and the Rise of Judicial Power in Israel,
Cambridge University Press, 2014., p. 214**

Vladini odvjetnici (government lawyers) profesionalci su u službi vlade, a koji su zaduženi za pružanje pravnih savjeta vladi odnosno pojedinačno ministrima. Knjiga *Lawyering for the Rule of Law- Government Lawyers and the Rise of Judicial Power in Israel* posvećena je upravo njima. Djelo je objavljeno kod Cambridge University Press-a 2014. godine a autor joj je Yoav Dotan. Na početku knjige nalazimo kratak sadržaj (p. ix), zahvale (p. x), popis statističkih podataka koji se prikazuju kroz knjigu (p. xi), tablice (p. xii) i uvod (p. 1-13), a nakon čega slijedi šest glavnih poglavlja (p. 14-187), zaključak (p. 188-190), popis slučajeva (p. 191-194), bibliografija (p. 195-207) i na indeks pojmova (p. 208-214).

U prvom poglavlju- „*The Israeli legal system and the rise of judicial activism in the High Court of Justice*“ (p. 14-50) autor opisuje strukturu sudskog sustava u Izraelu i povijesni razvoj sudske kontrole pridajući pritom posebnu važnost glavnoj sudskoj instituciji koja provodi sudsku kontrolu- Visokom sudu pravde. U svojoj ulozi Visokog suda pravde, izraelski Vrhovni sud prvi je i posljednji primjer značajnog segmenta aktivnosti sudske kontrole naspram javnih ustanova u zemlji. Ova posebna činjenica- da Vrhovni sud u svojoj suštini mora funkcionirati kao prvostupanjski sud- nosi važne implikacije za gotovo svaki aspekt njegovih politika i njegove prakse kao suda pravde ali također i za njegovu vezu s pravnom birokracijom, a što je ujedno i predmet studije u ovoj knjizi.

Drugo poglavlje- „*The High Court of Justice Department (HCJD): overview and history*“ (p. 51-86) detaljno opisuje instituciju koja zastupa izraelsku vladu pred Visokim sudom pravde –Ured državnog odvjetnika (Office of the Attorney General-OAG) i Odjel Visokog suda pravde (High Court of Justice Department- HCJD).

Treće i četvrto poglavlje obrađuju glavnu aktivnost Odjela Visokog suda pravde- predstavlanje svih vladinih agencija pred Visokim sudom pravde.

Treće poglavlje- „*Litigating for the government*“ (p. 87-118) je deskriptivno i kvantitativno. Ono opisuje litigativne aktivnosti Odjela Visokog suda pravde i razvija veliku kvantitativnu studiju dokumenata Visokog suda pravde.

U četvrtom poglavlju- „*The dilemma of serving two masters*“ (p. 119-146) Dotan obrazlaže glavne spoznaje svoje empirijske studije i njenih implikacija za razumijevanje fenomena vladinih odvjetnika (eng. government lawyers). Autor u ovom poglavlju posebno raspravlja o temeljnoj dilemi koja se veže uz vladine odvjetnike, a to je potreba da služe i kao predstavnici svojih klijent-agencija, ali također i da djeluju kao sluge načela vladavine prava koje se manifestira- iz njihove perspektive- preko sudske institucije koja provodi sudsku kontrolu nad tim agencijama.

Peto i šesto poglavlje bave se specifičnim aktivnostima Odjela Visokog suda pravde izvan parnice.

U petom poglavlju- „*Sorting things out: government lawyers in transformative litigation*“ (p. 147-171) autor obrađuje raznolike aktivnosti u kojima vladini odvjetnici provode organizacijske i zadatke nadzora u ime sudaca Visokog suda pravde. Provodeći ove aktivnosti u Odjelu Visokog suda pravde oni omogućuju sudu da značajno proširi kontrolu nad vladinim kreiranjem politike i stoga proširi svoju političku moć nad vladom.

Šesto poglavlje- „*The government lawyer as adjudication: „pre-petitions“ and the HCJD*“ (p. 172.187) opisuje još jednu praksu Odjela Visokog suda u kojoj njegovi članovi imaju ulogu koja se u biti svodi na donošenje presuda. Ova praksa poznata je pod terminom „pred-predstavke“ (eng. pre-petitions), a odnosi se na žalbe i peticije koje se direktno podnose Odjelu i o kojima brinu vladini odvjetnici umjesto da se podnose Sudu. Autor zaključuje pregledom prošlosti, sadašnjosti i budućnosti modela vladinih odvjetnika u Izraelu.

Knjiga *Lawyering for the Rule of Law- Government Lawyers and the Rise of Judicial Power in Israel* nas upoznaje s ulogom i djelovanjem tzv. vladinih odvjetnika koji u Izraelu imaju jednu od važnijih uloga u kreiranju državne politike i pravnog sustava. Knjiga je od interesa ne samo za pravnike i politologe, već i za sve one koji žele saznati nešto više o modalitetima djelovanja i utjecaju jedne posebne klase pravnika kojeg ona ima u društveno-političkom sustavu Izraela kao jedne od uspješnije organiziranih država suvremenog svijeta.

Mia Bašić, mag. iuris